

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/155/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118202936
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3118202936.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD., v spore žalobcu: K. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., ul. O. E. XXXX/X., zastúpený Z. I. N., advokátom so sídlom v E., ul. L. X/A, proti žalovanému: H., s.r.o., so sídlom v G., ul. K. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpený zástupcom: M. H. Z. M. U., s.r.o., so sídlom v G., ul. H. XX, o zaplatenie 1.089,08 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 17Csp/54/2018 zo dňa 09. júla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.089,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 23.05.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.089,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 09.03.2017 do zaplatenia. Žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal práva na vydanie bezdôvodného obohatenia s poukazom na to, že žalovanému ako svojmu veriteľovi zaplatil titulom splácania spotrebiteľského úveru viac, ako žalovanému patrilo. Išlo o plnenie „nad istinu“ spotrebiteľského úveru, a to zaplatenie úroku pri bezúročnom úvere a o plnenie na základe neplatnej Dohody o poskytnutí služby, ktorá bola uzatvorená súčasne s úverovou zmluvou. Túto dohodu považuje žalobca za neplatný právny úkon. Obrana žalovaného spočívala v tom, že úver nie je možné považovať za bezúročný, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, takisto platne bola dohodnutá aj Dohoda o poskytnutí služby, preto je platným právnym úkonom.

3. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že žalobca dňa 14.08.2015 uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere označenú číslom: XXXXXXXXXXX na poskytnutú čiastku úveru (úverový limit) 1.500,- eur. Žalobca sa zaviazal úver žalovanému splácať v 36 mesačných splátkach po 52,55 eur s tým, že spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb (uzavretej v rovnaký deň ako bola uzatvorená úverová zmluva), mala byť výška mesačnej platby vo výške 87,11 eur. Celková čiastka, ktorú sa žalovanému zaviazal uhradiť, t. j. úver a úroky za celú dobu čerpania úveru, bola dohodnutá vo výške 2.041,80 eur, ročná úroková sadzba úveru bola vo výške 16,94 % ročne, RPMN za úver vo výške 25,98 %, priemerná RPMN za úver 37,67 %. Žalovaný žalobcovi vyplatil po uzatvorení

zmluvy sumu 1.350,- eur, nakoľko suma 150,- eur predstavovala poplatok za poskytnutie úveru. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca titulom splácania úveru zaplatil žalovanému celkovo 2.439,08 eur.

4. Ako predbežnou otázkou v spore sa súd zaoberal tvrdenou bezúročnosťou spotrebiteľského úveru, platnosťou predmetnej Dohody o poskytnutí služby, resp. aj platnosťou úverovej zmluvy a po tomto posúdení a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch dospel k záveru, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe platnej Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.08.2015 je bezúročný a bez poplatkov. Dospel k záveru, že úverová zmluva nemá všetky obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v nej absentuje údaj o dátume splatnosti splátok úveru (súd tu nemal na mysli presný rozpis splátky úveru v tom zmysle, čo pripadá v splátke na istinu, úroky a iné poplatky, ale údaj o dátume splatnosti jednotlivých splátok úveru), dátum o konečnej splatnosti úveru a správny údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom k týmto nedostatkom zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Ďalším dôvodom pre bezúročnosť tohto úveru, bolo porušenie povinnosti podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to hrubým spôsobom, pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1, teda povinnosti posudzovania schopnosti žalobcu splácať úver, pretože nebolo preukázané, že by veriteľ skúmal údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalobcu ako spotrebiteľa.

5. Pokiaľ ide o zákonnú náležitosť spočívajúcu v povinnosti uviesť do zmluvy údaj o termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 1 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch) súd skonštatoval, že tento nie je v zmluve vôbec uvedený. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Nie je postačujúce, že si dlžník - spotrebiteľ dokáže uvedený termín odvodiť od iných v zmluve uvedených údajov (napr. počet splátok, termín ich splatnosti a pod.). Ak zákonodarca určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti obsahovať isté náležitosti, je úlohou dodávateľa tieto údaje vo svojom návrhu zmluvy jasne a zrozumiteľne uviesť tak, aby sa ich mohol spotrebiteľ priamo z návrhu dozvedieť bez toho, aby si ich musel odvodzovať od iných údajov. Vychádzajúc z právnych názorov uvedených v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne (sp. zn. 5Co/22/2018, 4Co/178/2018, 27Co/310/2017), nepovažoval za dôvodnú obranu žalovaného, že obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy o RÚ (článok 7), a že deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca z uvedeného zákonného ustanovenia.

6. Uviedol, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj pre skutočnosť, že údaj o priemernej hodnote RPMN v úverovej zmluve síce je uvedený, avšak je zavádzajúci, pretože je nesprávny. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2015 (stav k 30.06.2015) platnou priemernou hodnotou RPMN na príslušný spotrebiteľský úver (vo výške 1.350,- eur, resp. 1.500,- eur bez zabezpečenia so splatnosťou 36 mesiacov) bola hodnota 33,96 %. V úverovej zmluve je však uvedená hodnota 37,67 % (takáto hodnota sa nevzťahuje k žiadnemu typu spotrebiteľského úveru). Skutočnosť, že došlo k uvedeniu tohto nesprávneho údaju, je podľa súdu pre spotrebiteľa nepriaznivejšie, ako samotná absencia takéhoto údaju. Spotrebiteľ je nesprávnym údajom o vyššej priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov, aká je v skutočnosti, zavádzaný o výhodnosti, resp. nevýhodnosti ponuky veriteľa v porovnaní s priemernými ponukami na trhu so spotrebiteľskými úvermi. Spotrebiteľove správanie, rozhodnutie, tak môže byť touto skutočnosťou ovplyvnené v jeho neprospech. Následkom absencie takého údaju v úverovej zmluve je podľa § 9 ods. 2 písm. z) v spojení s § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

7. Pokiaľ ide o hrubé porušenie povinnosti veriteľa posudzovať tzv. bonitu dlžníka - spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, s čím je spojený následok podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru), poukázal súd na obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa nenachádza a ani žiadna iná listina neobsahuje údaj o príjmoch, výdavkoch, či rodinnom stave žalobcu, dlžníka.

8. Pokiaľ ide o Dohodu o poskytnutí služby, túto dohodu považoval súd za neplatný právny úkon pre jej rozpor s dobrými mravmi a takisto pre neprijateľnosť zmluvných podmienok v nich uvedených.

Dôvodil tým, že táto zmluva rovnakého veriteľa, teda žalovaného, už bola právoplatne vyhlásená za neplatný právny úkon, a to aj aktuálnymi rozhodnutiami Krajského súdu v Trenčíne, napr. rozsudok zo dňa 26.03.2019 sp. zn. 27Co/45/2019, rozsudok zo dňa 27.03.2019 sp. zn. 19Co/367/2017, rozsudok zo dňa 16.05.2019 sp. zn. 4Co/40/2019, pričom právne závery sú vzhľadom na obsah predmetnej Dohody o poskytovaní služieb plne aplikovateľné aj na tento spor.

9. Nakoľko žalobca na splátkach zaplatil žalovanému celkom sumu 2.439,08 eur, pri výške úveru 1.350,- eur, je rozdiel medzi poskytnutým bezúročným úverom a splátkami úveru vo výške žalovanej sumy. Na strane žalovaného vznikla povinnosť podľa 451 ods.1 Občianskeho zákonníka vydať bezdôvodné obohatenie v sume 1.089,08 eur a zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania z dlžnej sumy odo dňa, ktorý si uplatnil v žalobe, vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy (§ 3 ods.1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka). O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods.1, ods.2 a § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku.

10. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania. Z obsahu odvolania je zrejmé, že odvolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, konkrétne považuje za nesprávny (nezákonný) záver prijatý súdom prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Podľa žalovaného nemožno náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a následky ich neuvedenia vykladať iba na základe zákona, ale aj újinného práva, pričom v rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Súdny dvor vyslovil, že ust. čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES by sa nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods. 2 uvedenej smernice. Podľa žalovaného súd prvej inštancie nerešpektoval povinnosť vykladať vnútroštátne právo v zhode s právom EÚ. Náležitosť „konečná splatnosť úveru“ újinné právo nepozná, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z., a táto náležitosť práve z dôvodu dodržania újinného práva, bola vylúčená. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely, je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti, t. z., že s týmto údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdeniu rozsahu záväzku spotrebiteľa. Zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru pritom bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu podľa žalovaného splnená jednak určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, a jednak spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Nestotožnil sa ani s názorom súdu prvej inštancie o nesprávnom údají o priemernej RPMN. Uviedol, že pre zmluvný vzťah a zmluvu uzavretú dňa 14.08.2015, bola platná hodnota priemernej RPMN za prvý štvrtrok 2015, pretože táto hodnota bola v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z. a § 2 Vyhlášky MF SR č. 289/2010 Z. z. Priemerné hodnoty za druhý štvrtrok 2015 sa stali platnými až pre zmluvy uzavreté od 16.08.2015, čo nie je prípad zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Pre určenie priemernej RPMN, t. z., že platnou bola hodnota, ktorá bola naposledy zverejnená, a to bola hodnota za prvý štvrtrok (po dátume uzavretia zmluvy), čo v danom prípade znamená 37,67 %. Žalovaný v podanom odvolaní namietal aj priznanie úroku z omeškania od 09.03.2017 do zaplata a tvrdí, že v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka, môže byť subjekt v omeškani s plnením zásadne až vtedy, keď ho nesplní v deň nasledujúci potom, kedy ho veriteľ požiada o splnenie. Prvým dňom omeškania môže byť najskôr deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému. Žaloba bola na súd podaná dňa 04.04.2018, pričom žalovanému bola doručená najskôr s platobným rozkazom, preto skôr žiadne omeškani vzniknúť nemohlo.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považoval rozsudok za vecne správny, dostatočne odôvodnený, sledujúci prevládajúcu názorovú líniu všeobecných súdov SR. Za správny považoval záver súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti. Uviedol, že údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením minimálne konkrétneho mesiaca a roka, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Uviedol, že v zmysle ustálenej praxe veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných

prostriedkov do splatnosti úveru a po jeho splatnosti má veriteľ nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Pokiaľ ide o konečnú splatnosť úveru, vyžaduje sa časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov, ktorými sú dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia, ako aj výška a počet splátok. Tieto vstupné údaje sa premietnu do konkrétneho časového údaju, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať. Konštatoval, že bezúročnosť úveru bola súdom prvej inštancie zistená aj z toho, že zmluva neobsahuje termín splatnosti splátok, k čomu sa žalovaný v odvolaní nijako nevyjadruje. Vyjadril súhlas s názorom súdu prvej inštancie, že úver je bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu, že došlo k hrubému porušeniu povinností veriteľa podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko veriteľ opomenul povinnosť posúdiť schopnosť splácať úver s poukazom na zisťovanie výdavkov spotrebiteľa.

12. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne, pokiaľ ide o úroky z omeškania, dôvodné.

13. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a pokiaľ ide o istinu, dospel k správne právnemu záveru, že uzatvorená zmluva o úvere je spotrebiteľského charakteru a nespĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Podľa predmetného ustanovenia, je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Často sa vyskytujúcou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny.

14. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že odvolateľ spochybňuje záver súdu prvej inštancie, že úver poskytnutý žalobcovi na základe zmluvy zo dňa 14.08.2015 je bezúročný a bez poplatkov. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok, teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j., ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

15. V zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi stranami sporu, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16. Pri výklade akéhokoľvek ustanovenia o náležitostiach spotrebiteľskej zmluvy je vo všeobecnosti potrebné vychádzať zo zásady, že formulácia spotrebiteľskej zmluvy musí spotrebiteľovi umožniť bez ťažkostí, efektívne a s istotou identifikovať podmienky zmluvy. Zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa možno považovať za jeden zo základných pilierov spotrebiteľského práva. Uvádžanie stanovených náležitostí do spotrebiteľských zmlúv, v posudzovanej oblasti do zmlúv o spotrebiteľských úveroch, nie je samoučelný formalizmus. Cieľom tejto právnej úpravy je okrem iného, čo možno najzrozumiteľnejšie oboznámenie spotrebiteľa s obsahom zmluvy.

17. Súdna prax dospela k záveru, že údaj o termíne konečnej splatnosti úveru musí byť v úverovej zmluve explicitne uvedený, a len v prípade, ak v zmluve je jasne a zrozumiteľne uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru, a to konkrétnym dátumom konečnej splatnosti úveru je tak splnená zákonná požiadavka kladená na obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

18. V posudzovanej veci údaj o termíne konečnej splatnosti úveru vyžadovaný ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch v zmluve nie je vôbec uvedený, čo žalovaný v podanom

odvolaní nespochybňuje. Zastáva však názor, že pre určenie termínu konečnej splatnosti postačuje, ak je konečná splatnosť úveru uvedená v oznámení veriteľa o schválení úveru, s ktorým názorom sa odvolací súd nestotožňuje. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v citovanom ust. § 9 ods. 2 písm. f) stanovil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, musí okrem iného obsahovať termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Pre prípad absencie tejto náležitosti zákon stanovil, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11ods. 1 písm. b)). Zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú strany uzatvorili, údaj o termíne konečnej splatnosti neobsahuje. Zákon vyžaduje údaj o konečnej splatnosti úveru ako náležitosť zmluvy, nie ako jednostranné oznámenie veriteľa. Preto nepostačuje, že konečná splatnosť úveru bola uvedená v oznámení veriteľa. Takéto oznámenie síce môže byť považované za súčasť zmluvy (môže formálne predstavovať akceptáciu návrhu zmluvy, podpísaného spotrebiteľom), avšak len v takom rozsahu, v akom sú údaje v tomto oznámení totožné s údajmi uvedenými v návrhu zmluvy (žiadosti spotrebiteľa o úver). Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru sa však v návrhu zmluvy, podpísanom žalobcom ako spotrebiteľom nenachádzal a bol žalobcovi iba jednostranne oznámený, teda takéto oznámenie nespĺňalo požiadavku ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.

19. K požiadavke žalovaného na eurokonformný výklad zákona odvolací súd uvádza, že smernice EÚ v zásade nemajú priamy účinok vo vzťahoch medzi jednotlivcami (fyzickými a právnickými osobami) navzájom (rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veciach C-152/84 Marshall, C-91/92 Faccini Dori, C-397/01 až C-403/01 Pfeiffer). V sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi, týkajúcich sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov, ide o právne vzťahy medzi jednotlivcami, teda priama aplikácia ustanovení smerníc EÚ v týchto vzťahoch nie je možná (a už vôbec nie v neprospech spotrebiteľa). Aj v týchto vzťahoch však musia súdy pri aplikácii vnútroštátneho práva brať do úvahy smernice EÚ ako výkladové pravidlo (tzv. nepriamy účinok smerníc, resp. eurokonformný výklad vnútroštátneho práva). Súd teda musí pri aplikácii vnútroštátneho práva použiť také výkladové metódy, uznávané vnútroštátnym právom, ktoré umožnia vyložiť vnútroštátne právo spôsobom, ktorý povedie k výsledku požadovanému smernicou. Eurokonformný výklad má však obmedzenia, ktoré definoval vo svojich rozhodnutiach Súdny dvor EÚ. V prvom rade musí ísť o výkladové metódy, ktoré umožňuje vnútroštátne právo. Povinnosť vnútroštátneho súdu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní ustanovení vnútroštátneho práva, je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem (rozsudky C-212/04 Adeneler, C-105/03 Pupino, C-268/06 Impact, C-12/08 Mono Car Styling).

20. V prípade požiadavky, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol uvádzaný rozpis započítania jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky odvolací súd zastáva názor, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. aj v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, umožňovalo taký gramatický a logický výklad, podľa ktorého má zmluva obsahovať výšku splátok, pričom v tejto splátke majú byť už zahrnuté okrem istiny aj úroky a poplatky, avšak nevyžaduje sa, aby boli osobitne vyčíslené splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov (porov. aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017). Vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 E. U. N. c/a H. G. a následný rozsudok z 05.09.2019 vo veci C-331/18 TE c/a K. N., je potrebné práve takýto výklad (eurokonformný výklad) aplikovať aj na zmluvy uzatvorené pred novelizáciou zákona o spotrebiteľských úveroch účinnou od 01.05.2018.

21. Pokiaľ však ide o termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, t. j. k 14.08.20015), odvolací súd zastáva názor, že eurokonformný výklad v tom zmysle, že by termín konečnej splatnosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere vôbec nemusel byť uvedený, by bol výkladom contra legem, a teda takýto výklad nie je prípustný. Na druhej strane však rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 E. U. N. c/a H. G. záväzne interpretuje príslušné ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ktorá bola do slovenského práva implementovaná zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere uvádzala splatnosť splátok priamo konkrétnym dátumom (a to isté zrejme platí aj o termíne konečnej splatnosti úveru), avšak len "pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok". To znamená, že v zmluve buď musia byť uvedené presné dátumy splatnosti jednotlivých splátok a dátum konečnej splatnosti úveru, alebo musia byť tieto údaje s istotou zistiteľné z iných ustanovení zmluvy (napr. ak je určený deň splatnosti

jednotlivých splátok uvedením dňa v mesiaci, ako aj dátum prvej splátky a počet splátok, je z toho ľahko zistiteľný dátum poslednej splátky, a teda aj dátum konečnej splatnosti úveru). V preskúmvanej veci súd prvej inštancie správne zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere nespĺňa ani jedno z týchto dvoch kritérií pre termíny splatnosti splátok a termín konečnej splatnosti úveru. Zmluva totiž neobsahuje ani konkrétne dátumy splátok a dátum konečnej splatnosti, ale ani iné údaje, z ktorých by sa tieto termíny dali vypočítať.

22. Odvolací súd teda po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav (že v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným, chýbal údaj o termíne konečnej splatnosti úveru) a vec správne právne posúdil, keď aplikujúc ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy) považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom k tomu, že pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru postačuje naplnenie jednej z podmienok uvedených v zákone č. 129/2010 Z. z., nebolo potrebné, aby sa odvolací súd podrobnejšie zaoberal otázkou priemernej hodnoty RPMN.

23. Vo vzťahu k úroku z omeškania odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané, ale ani tvrdené, že žalobca vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia resp. na zaplatenie akéhokoľvek peňažného plnenia. Výzva na zaplatenie sumy, ktorá je predmetom tohto súdneho konania súdu nebola predložená. Žalobca spolu so žalobou súdu predložil odpoveď žalovaného na údajnú „predsporovú výzvu“, ktorú žalovaný považuje za neurčitú a po vecnej stránke za nedôvodnú.

24. Pokiaľ má byť bezdôvodné obohatenie vydané v peniazoch, tak ako tomu je v danom prípade, a ak dlžník nespĺnil svoju povinnosť včas, veriteľ má právo požadovať tiež úroky z omeškania v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka. Úroky možno priznať od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Keďže Občiansky zákonník pri bezdôvodnom obohatení neustanovuje čas splnenia, treba vychádzať z ust. § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak čas ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný dlh splniť prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak nedošlo k požiadaniu skôr, treba za kvalifikovanú výzvu považovať žalobný návrh. Dňom splatnosti pohľadávky je potom deň po doručení žalobného návrhu žalovanému. V danom prípade súd prvej inštancie doručil žalobu/žalobný návrh žalovanému dňom 07.05.2018, spolu s platobným rozkazom Okresného súdu Trenčína sp. zn. 17Csp/54/2018 zo dňa 9.4.2018, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť na plnenie v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu, preto dňom zročnosti bude deň po uplynutí lehoty na plnenie (23.05.2018), kedy sa žalovaný dostal do omeškania.

25. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil dátum, od ktorého má žalovaný platiť úrok z omeškania, na 23.05.2018. Výška úroku z omeškania nebola v odvolaní namietaná a odvolací súd ju považoval za správnu (5 % ročne, čo zodpovedá ustanoveniu § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.).

26. Vzhľadom na čiastočnú zmenu rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd v súlade s § 396 ods. 2 CSP rozhodol aj o trovách celého konania. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu istiny a tiež v úroku z omeškania za obdobie od 23.05.2018 do zaplatenia; neúspešný bol len v rozsahu úroku z omeškania za obdobie od 09.03.2017 do 23.05.2018. Čiastočný neúspech žalobcu len v časti príslušenstva považoval odvolací súd za neúspech len v nepatrnom rozsahu, teda žalobcu považoval v zásade za plne úspešného, preto aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP (v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP) priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).